

ע"פ 63441/03/17 - א א נגד מדינת ישראל

16 יולי 2017

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ע"פ 63441-03-17 א נ' מדינת ישראל
לפני: כבוד הנשיא אברהם טל - אב"ד
כבוד השופטת זהבה בוסתן
כבוד השופטת נאוה בכור
המערער א א
נגד
המשיבה מדינת ישראל

פסק דין

המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בשלוש עבירות של תקיפת בן זוג, עבירה לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין תשל"ז - 1977 (להלן "**החוק**") נושא שלושה אישומים.

באישום השני הורשע המשיב גם בעבירה של איומים, לפי סעיף 192 לחוק ובאישום השלישי הורשע גם בעבירה של כליאת שווא לפי סעיף 377 לחוק.

המערער נידון ל- 9 חודשי מאסר בפועל; מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים בתנאים המפורטים בגזר הדין ותשלום פיצוי למתלוננת בסך של 5,000 ₪.

הערעור מכון כלפי הכרעת הדין מיום 2.1.17 וכלפי גזר הדין מיום 1.3.17.

עובדות כתב האישום

- באישום הראשון** - נטען כי ביום 7.5.14 בשעה 17:30, התפתחה מריבה בין המערער למתלוננת על רקע רצונם להתגרש. המתלוננת ביקשה לצאת מהבית עם ילדיה, והמערער תקף אותה בכך שמשך אותה בתיקה חזרה לבית, לקח מידיה את בתם הפעוטה ונעל את דלת הבית. בתגובה, נכנסה המתלוננת עם הבת לחדר השירותים, נעלה את עצמה מבפנים, תוך שהמערער דופק על הדלת ובוטט בה בניסיון לפתוח אותה.
- באישום השני** - נטען כי ביום 22.4.14 בשעה 18:00 לערך, במהלך נסיעת המערער והמתלוננת ברכב יחד עם ילדיהם, התפתח ויכוח בינו למתלוננת. המערער תקף את המתלוננת בכך שסטר לה בחוזקה בפניה. במהלך עצירתם בתחנת הדלק, ירדה המתלוננת מהרכב לנקות את שמשותיו. המערער סרב לאפשר לה לחזור לרכב, ומשניסתה להיכנס לרכב, המשיך המערער בנסיעתו. בהמשך נסיעתם, איים המערער על המתלוננת שיפגע בחייה ובחיי ילדיהם בכך שיתנגש עם רכבם בכיכר או באי תנועה ויהרוג את עצמו, את המתלוננת ואת ילדיהם, תוך שהוא מגביר את מהירות

נסיעתו. משהאט המערער את נסיעתו, הוציאה המתלוננת את מפתחות הרכב ממנגנון ההתנעה וניסתה למלט את עצמה ואת ילדיה מהרכב. המערער אחז בילדם המשותף ומנע מהמתלוננת לעזוב. בהמשך נסיעתם שב המערער ואיים על המתלוננת בפגיעה בחייה ובחיי הילדים בכך שיתנגש עם הרכב בכיכר הסמוכה לביתם.

3. **באישום השלישי** - נטען כי ביום 29.1.14 כלא המערער את המתלוננת בכך שמנע את יציאתה מביתם, נעל את מנעול הבית וחסם את הדלת בגופו. המערער תקף את המתלוננת בכך שהדף אותה בידיו וגופו ומנע ממנה מלצאת את פתח הבית, עד שלבסוף התרצה ואפשר לה לצאת.

הכרעת הדין של בית משפט קמא

4. בית משפט קמא סקר את עדות המתלוננת בהתייחס לכל אחד מהאישומים, מצא את גירסתה כמהימנה, מפורטת, מלאה בפרטים, הגיונית ונטועה בזמן במקום ביחס לכל אחד מהאישומים.

5. בית המשפט קמא היה ער לכך שבמהלך חקירתה השניה ובמהלך עדותה הוסיפה המתלוננת פרטים שלא מסרה בחקירתה הראשונה אך מצא כי מדובר בדברים הגיוניים המתיישבים עם גרסתה ואך טבעי שלא כל פרט ופרט יימסרו במהלך חקירה ממושכת. בית המשפט קמא ייחס זאת למצבה הנפשי של המתלוננת והוסיף כי ניתן להבין שבשל מצבה הנפשי היא לא תארה כל פרט ופרט. בית משפט קמא קבע שגירסת המתלוננת ניכרו סימני אמירת אמת, שבאו לידי ביטוי בבקשת המתלוננת לשחרר את המערער למעצר בית, בכך שהדגישה כי לא המערער הוא שגרם לסימנים כחולים שהיו על גופה בעת חקירתה. בנוסף, היא בקשה שלא להגיש תלונה בגין ניסיון אינוס, מסרה תיאורים מינוריים בדבר ההתרחשויות ולא כללה בהן אלימות קשה. מכל אלה למד בית המשפט קמא כי המתלוננת לא בקשה כלל להעליל על המערער וכי מדובר בפערים שאין להם השלכה על הערכת המהימנות של המתלוננת.

6. בית המשפט קמא מצא חיזוקים מזמן אמת לגירסתה של המתלוננת באישומים הראשון והשני בעדויותיהן של אחותה ואמה מבלי שהתעלם מהקשיים שעלו מעדויות אלה.

בית המשפט פרט את הקשיים וקבע כי בסופו של יום הם לא פוגעים בגירסת המתלוננת אלא מחזקים אותה. כן מצא בית המשפט קמא סיוע בגירסת הסייר שהגיע לבית המתלוננת בעקבות האירוע הראשון וראה אותה יוצאת מחדר השירותים.

באשר לאישום השלישי מצא בית המשפט קמא חיזוק בהתכתבות בין המתלוננת לאימו של המערער מיום הארוע (ת/4). המתלוננת כתבה לאמו של המערער "אני לא כועסת עלייך תביני הוא מתנהג לא יפה ומדבר ממש לא יפה לא מגיע לי היחס הזה אבל ברור שאת בצד שלו אז עזבי...". בהמשך כתבה לה המתלוננת "רק שתדעי שאני רוצה לצאת לצבוע את השיער והוא נעל את הדלת ולא נותן לי לצאת...".

על יסוד התכתבות זו קבע בית המשפט קמא שהמתלוננת דיווחה לאמו של המערער, בזמן אמת, כי המערער לא נותן לה לצאת מהבית.

7. בית המשפט קמא דחה את גירסתו של המערער לפיה מדובר בעלילת שווא שנועדה לבודד אותו ולהשתלט על כספו, ומצא את גירסתו כבלתי מהימנה.

בית המשפט קמא ציין כי לו רצתה המתלוננת להעליל על המערער ניתן היה להניח, שתפנה למשטרה. יתר על כן, החיזוקים הרבים לגרסתה של המתלוננת הם חיזוקים מזמן אמת, מאירועים שאירעו זמן רב קודם להגשת התלונה. העובדה שהמתלוננת פנתה לעזרת בני משפחתה, ואף לאמו של המערער, ולא פנתה למשטרה, גם היא, מלמדת על כך שלא מדובר בעלילה. החלטת המתלוננת להגיש תלונה התקבלה רק לאחר האירוע ביום 7.5.14.

בהתנהלות זו יש כדי לחזק את גרסת המתלוננת שחששה מאוד מהמערער שאיים עליה לבל תפנה לאיש, ובה בעת גם ריחמה עליו וסלחה לו, כפי שתיארה בעדותה.

8. בית משפט קמא קבע כי המניע שבבסיס טענת המערער בדבר הפללה אינו סביר. המערער טען, כי המתלוננת תכננה להפלילו כדי "לחגוג לו על הכסף", "להיות עם הילדים" ו"לעשות מה שהיא רוצה", אם אכן, כדבריו, לא הגביל את מעשיה, לא מנע ממנה שימוש בכספים, ולא התערב בגידול הילדים, לא היה טעם למתלוננת להעליל עליו.

9. בהתייחס למחדלי החקירה שנטענו על ידי ב"כ המערער קבע בית המשפט קמא כי הגם שלא קיבל תשובה מספקת לשאלה מדוע לא נחקר המערער על מלוא העובדות שיוחסו לו, אין נפקות לפגם זה.

המערער נשאל מפורשות אם איים או תקף את המתלוננת בעבר ונחקר מפורשות על הסטירה שיוחסה לו באישום השני. לגבי כל שאר המיוחס לו באישום השני ובאישום השלישי הדברים הוטחו בפניו על ידי המתלוננת בעימות שנערך ביניהם, ובכך ניתנה לו הזדמנות מלאה להתייחס לדברים והגנתו לא נפגמה.

10. בהתייחס לכך שהמשטרה לא אספה את הודעות הטקסט שהוחלפו בין המתלוננת לאחותה בהתייחס לאירוע הראשון, קבע ביהמ"ש קמא כי הגם שיש בכך מחדל אין בו כדי לשנות ממסקנותיו שכן אין מחלוקת שהמשטרה הוזמנה על ידי אחותה של המתלוננת שידעה למסור לשוטרים שאחותה נמצאת בחדר השירותים.

נימוקי הערעור על הכרעת הדין

11. ב"כ המערער ער לכך שבית המשפט קמא ביסס את הרשעתו על האמון שנתן בגירסת המתלוננת ועל חוסר האמון שייחס למערער, אך לטענתו בית המשפט קמא לא שקל עובדות שונות המשליכות באופן משמעותי וממשי על גירסתה הכוללת של המתלוננת ולא התייחס לליקויי חקירה שיש בהם כדי להשליך על התוצאה.

12. בהודעת הערעור המפורטת ובטיעוניו בפנינו חזר ב"כ המערער על כל טענותיו שהועלו בבית המשפט קמא וזכו להתייחסות ולמענה בהכרעת הדין המפורטת.

13. לטענת המערער קיימות סתירות מהותיות וחוסר הגיון בעדות המתלוננת וסתירות בין עדותה לעדות אמה

ואחותה. על פני עמודים רבים בהודעת הערעור פירט ב"כ המערער את הסתירות שכולן נטענו והיו לנגד עיני בית המשפט קמא וזכו להתייחסות בהכרעת הדין.

14. טענותיו העיקריות של המערער הן בענין תלונתה הראשונה של המתלוננת מיום 7.5.14, בה התלוננה על ניסיון אונס שארע ביום עובר להגשת התלונה ועל סטירה כשנשאלה על מקרים שהתרחשו בעבר בהם תקף אותה המערער. לאור זאת לא נחקר המערער על המיוחס לו באישומים השני והשלישי (למעט הסטירה).

רק במהלך העימות שהתקיים בין המתלוננת למערער ביום 11.5.14 הטיחה המתלוננת במערער את המעשים המיוחסים לו באישומים השני והשלישי, אך עימות אינו יכול לשמש תחליף לחקירה והיה על חוקרי המשטרה לחקור את המערער על מלוא כתב האישום.

15. המערער לא הועמד לדין על ניסיון אינוס ויש בכך להשליך על גירסת המתלוננת. יש למתלוננת סיבה להעליל על המערער, אשר ביקש ממנה להתגרש וללכת עמו בבוקר לרבנות.

16. מחיקת המסרונים, בהקשר לאישום הראשון, מהטלפונים הסלולריים של המתלוננת ואחותה אומרים דרשני. מאידך המסרון המתייחס לאישום השני (ת/3) מתאר סטירה בלבד ואילו המסרון המתייחס לאישום השלישי (ת/4) מתאר את נעילת הדלת בלבד ללא אקט אלים.

17. דברי המתלוננת נתמכו בעדויות קרובי משפחתה בלבד, אשר תאמו עמה את גרסאותיהם.

תשובת המשיבה

18. בית המשפט קמא התייחס מספר פעמים בהכרעת הדין לטענתו העיקרית של המערער לפיה התלונה היא תלונת שווא ודחה אותה, תוך שהבהיר והדגים מתוך חומר הראיות שהובא בפניו כי הטענה אינה מתיישבת עם התנהלות המתלוננת.

19. בהתייחס לטענת המערער בדבר אי הגשת אישום בקשר לעבירת האונס טוענת המשיבה כי הדבר נעשה לבקשתה המפורשת של המתלוננת, שהיא בקשה נפוצה בקרב נשים שעברו עבירה של אינוס על ידי בני זוגן.

20. בית המשפט קמא לא התעלם מהקשיים שהתגלו בראיות לגבי כל אישום ואישום, אך הוא בחן אותם וקבע כי אלה אינם משמעותיים או שאינם פוגעים בהגנתו של המערער.

דין והכרעה

21. מלאכת קביעת העובדות והערכת מהימנות העדים מסורה לערכאה הדיונית שיתרונה על פני ערכאת הערעור הוא בכך שראתה ושמעה את העדים ויכלה להתרשם מהם בהתרשמות בלתי אמצעית.

מסיבות אלה אין ערכאת הערעור נוהגת להתערב בממצאים העובדתיים שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית. בציודו של הכלל הוכרו שלושה חריגים: מקום בו הערכאה הדיונית מתבססת על ראיות בכתב ולא על התרשמות מהעדים; מקום בו ממצאי הערכאה הדיונית נסמכים על שיקולים שבהגיון; ומקום בו נפלה טעות מהותית בהערכת המהימנות על ידי הערכאה הדיונית (ראה 7930/10 רומן זדורוב נ' מ.י.; ע"פ 9141/10 אברהם טטואר נ' מ.י.; 351/16 **שבתאי ברכה נ' חונוביץ** מיום 14.2.17; ע.א. 2254/09 **צ.נ. בנייני איכות בנתניה בע"מ נ' עו"ד קסטנבאום** מיום 3.1.11)

אין זה המצב בענייננו שכן בית המשפט קמא ראה את העדים ושמע אותם וקבע, על סמך התרשמותו מהעדים והחיזוקים שמצא לעדות המתלוננת, את ממצאי המהימנות והממצאים העובדתיים.

22. טענות המערער לגבי העדויות, הסתירות שלכאורה נמצאו בהם, והקשיים שהם מעוררים אשר נטענו בפנינו, נטענו במלואם בפני בית המשפט קמא, שהתייחס לכל אחת מהטענות הללו ודחה אותן או שהגיע למסקנה כי אין בהם כדי להשפיע על התוצאה.

לא ראינו מקום להתערב בממצאי בית המשפט קמא או במסקנותיו. הכרעת הדין היא מפורטת, מפרטת את גירסת המתלוננת ומהמערער ואת עדויות העדים, אינה מתעלמת מהקשיים ומתמודדת עמם.

23. כך הדבר גם לגבי מחדלי החקירה שלא נעלמו מעיני בית המשפט ואשר אף לדעתנו לא פגעו בהגנתו של המערער.

24. לאור האמור, אנו דוחים את הערעור כלפי הכרעת הדין.

גזר דינו של בית המשפט קמא

25. בית המשפט קמא קבע כי הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשי המערער הם ההגנה על שלמות גופו ובטחונו של אדם, וההגנה על האוטונומיה שלו וזכות התנועה שלו.

26. מדובר במעשים שבוצעו כלפי אותה מתלוננת משך מספר שבועות בשלוש הזדמנויות שונות וכל אחד מהם מהווה ארוע נפרד בפני עצמו.

27. בית משפט קמא התחשב בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובכללן בסוג העבירות, העובדה שבוצעו לאורך תקופה, כל ארוע נמשך מספר דקות.

עבירת התקיפה נשוא האישום הראשון אמנם לא היתה ברף גבוה אך היא לוותה בניסיון המערער למנוע מהמתלוננת לצאת מהבית, בארוע השני סטר המערער למתלוננת ולאחר מכן איים עליה לאורך כל הנסיעה ובנוכחות הילדים וגם באישום השלישי לוו האיומים בחסימת דרכה של המתלוננת לצאת מהבית.

28. מתחמי הענישה שנקבעו על ידי בית המשפט קמא בהסתמך על מדיניות הענישה לעבירות השונות היו כדלקמן: לעבירה באישום הראשון מאסר על תנאי וענישה נלווית עד מאסר לתקופה קצרה. לעבירה באישום השני מאסר ל- 6 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שרות עד מאסר לתקופה של 12 חודשים. לעבירה באישום השלישי מאסר על תנאי עד מאסר למספר חודשים שיכול וירוצה בעבודות שרות.

29. לצורך קביעת העונש בתוך המתחם התחשב בית המשפט בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ובכלל זה עברו הפלילי של המערער, שגם אם הוא ישן הוא כולל ארבע עבירות קודמות של אלימות במשפחה. לזכותו זקף את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, עדויות האופי החיוביות שהובאו מחברו לעבודה, אחותו, שכן של המערער ונוסעת קבועה באוטובוס אגד בה הוא עובד כנהג.

נימוקי הערעור על גזר הדין

30. העונש שהוטל על המערער אינו מידתי, חורג ממדיניות הענישה הראויה ואינו משקלל ומאזן כהלכה בין חומרת העבירות לבין נסיבות האירוע ונסיבותיו האישיות של המערער.

31. האלימות בה נקט המערער כלפי המתלוננת היתה ברף נמוך ולא נגרמה למתלוננת כל חבלה.

32. האירועים נמשכו על פני תקופה קצרה ביותר - חודש וחצי ומאז, ומזה 3 שנים, לא הסתבך המערער באירועים נוספים, וקיים נתק מוחלט בין המערער למתלוננת.

33. המערער לא ריצה מעולם מאסר ועברו הפלילי הוא מלפני 10 שנים.

34. בית המשפט קמא לא נתן משקל ראוי לנסיבותיו האישיות של המערער.

35. לא היה מקום לקבוע כי עסקינן בשלושה אירועים נפרדים ולקבוע מתחם עונש נפרד לכל אחד מהם.

36. בית המשפט קמא טעה כשהעיד על עצמו כי שקל להטיל על המערער עונש מאסר לריצוי בעבודות שרות אך עברו הפלילי מלפני 10 שנים הכריע את הכף להטיל עליו מאסר בפועל.

תגובת המשיבה

37. המשיבה תומכת בעונש שהוטל על המערער שכן מדובר במערער שזו פעם שניה עובר עבירות של אלימות במשפחה ואינו נוטל אחריות על מעשיו.

דין והכרעה גזר הדין

38. לאחר ששמענו את טענות ב"כ הצדדים הגענו למסקנה כי לא נפלה שגגה בגזר הדין.

מדובר במסכת אירועים אלימה בה נקט המערער כלפי המתלוננת במשך תקופה לא מבוטלת של חודש ומחצה, כאשר חלק מהעבירות נעברו לעיני ילדיו.

39. המערער לא נטל אחריות על מעשיו ולא הודה במיוחס לו והמתלוננת נאלצה לעמוד על דוכן העדים ולהעיד.

40. אין זו הפעם הראשונה בה מורשע המערער בעבירות כלפי בת זוג וגם אם מדובר בעבירות שנעברו לפני 10 שנים, הרי שדפוס התנהגותו האלימה, כאשר יחסי בני הזוג עולים על שרטון מחייבים ענישה הולמת מצד בית המשפט ובצדק ציין בית המשפט קמא שיקול זה כשיקול מכריע בבחירת סוג העונש.

41. בקביעת העונש, שקל בית המשפט קמא את כל השיקולים ברלוונטיים, איזן ביניהם ולא מצאנו מקום להתערב בהם או בעונש שהושת על המערער.

42. לאור כל האמור לעיל, אנו דוחים את הערעור על שני חלקיו.

המערער יתייצב למאסרו בבית סוהר הדרים, ביום 15.10.17 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות וגזר הדין של ביהמ"ש קמא.

על ב"כ המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

התנאים שנקבעו לעיכוב ביצוע עונש המאסר יעמדו בתקפם עד להתייצבות המערער לריצוי עונשו.

ניתן והודע היום כ"ב תמוז תשע"ז, 16/07/2017 במעמד ב"כ הצדדים והמערער.

נאוה בכור, שופטת

זהבה בוסתן, שופטת

אברהם טל, נשיא